

Sygn. akt I C 3620/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 05 czerwca 2018 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Wojciech Zatorski

Protokolant: Monika Żuberek

po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2018 roku w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. B.**

przeciwko **P. Ś. (poprzednio B.)**

o zapłatę

I. powództwo oddala w całości;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 617 zł tytułem kosztów procesu.

S.. akt. I C 3620/17 UZASADNIENIE

M. B. wniósł o zasądzenie od P. B. (1) kwoty 3.113,35 zł z odsetkami za opóźnienie oraz obciążenie pozwanej kosztami procesu (k. 3), a swe żądanie uzasadnił tym, że pozwana jako jego była żona zobowiązana jest do spłaty połowy zaciągniętych w czasie trwania małżeństwa stron zobowiązań kredytowych i pożyczkowych, które po rozwodzie spłacał tylko on; powód po rozwodzie spłacił z tytułu kredytu konsolidacyjnego kwotę 1.915,17 zł a z tytułu pożyczki gotówkowej kwotę 4.311,53 zł a zatem pozwana powinna zwrócić mu połowę sumy w/w kwot (k. 3).

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda kosztów procesu (k. 36) i zarzuciła, że jakkolwiek formalnie wyraziła zgodę na zobowiązania zaciągnięte przez powoda, ten podstępnie wyłudził jej podpis na dokumentach kredytowych, zapewniając, że spłaty dokona sam; ponadto nie korzystała z pieniędzy pochodzących z w/w zobowiązań, albowiem kredyt konsolidacyjny został przeznaczony na spłatę pożyczek zaciągniętych przez powoda przed ślubem; nie jest też prawdą, że środki pochodzące z kredytu zostały przeznaczone na zakup samochodu R. (...), gdyż ten kupiony był częściowo za pieniądze z prezentów ślubnych i środki ze sprzedaży poprzedniego auta pozwanej (k. 37).

Sąd ustalił.

Strony były małżeństwem od VII 2014r. do 04.11.2016r.

Bezsporne

W dniu 06.03.2015r. powód, za zgodą pozwanej, zawarł z A.B.umowę kredytu konsolidacyjnego. Przy jej zawarciu wskazał, że jego całkowite zadłużenie z tytułu innych kredytów, pożyczek, itp. wynosi 35.220,06 zł.

W dniu 18.12.2015r. powód zawarł z A. B., za pośrednictwem agenta P. B. (2), umowę pożyczki gotówkowej w kwocie 29.235,50 zł, z czego kwota 20.000 zł przeznaczona była na dowolny cel konsumpcyjny, 2.920,63 zł stanowiło prowizję od udzielonej pożyczki, zaś 6.314,87 zł opłatę z tytułu zwrotu kosztów ubezpieczenia na życie. Pożyczka

była oprocentowana wg. zmiennej stopy procentowej, w dniu zawarcia umowy 6,99 % i podlegała spłacie w 120 równych ratach kapitałowo-odsetkowych. Przy zawieraniu tej umowy powód wskazał, że jego całkowite zadłużenie z tytułu innych kredytów, pożyczek, itp. wynosi 76.526,65 zł. Pozwana dnia 08.12.2015r. wyraziła zgodę na zawarcie „powyższej umowy o pożyczkę gotówkową”.

Po rozwodzie wyłącznie powód spłacał w/w zobowiązania, wpłacając na rzecz banku kwoty: 1.915,17 zł - z tytułu kredytu konsolidacyjnego, 4.311,53 zł - z tytułu pożyczki gotówkowej.

Dowód:

- umowa o kredyt – k. 17,
- umowa pożyczki – k. 8,
- zgoda współmałżonka – k. 9 i 18,
- historia rachunku kredytowego – k. 10-16 i 19-25,
- przesłuchanie powoda - k. 69 (p/s - 67).

Dnia 05.03.2018r. pozwana zaciągnęła w (...) kredyt w kwocie 27.000 zł, z czego 24.842,70 zł przeznaczono na spłatę kredytu gotówkowego, limitu kredytowego i karty kredytowej, natomiast 503.40 zł wypłacono pozwanej gotówką, przy czym kwota 2.157,30 zł stanowiła prowizję kredytową.

Decyzją z 27.03.2015r. Starosta (...) czasowo zarejestrował samochód stron R. (...).

W lipcu 2015r. pozwana sprzedała swój samochód V. (...) za kwotę 6.100 zł.

Dowód:

- umowa kredytu – k. 43,
- decyzja o rejestracji – k. 44,
- umowa sprzedaży i oświadczenie – k. 52 i 45,

Sąd zważył.

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 37 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego [dalej: k.r.o.] Z. drugiego małżonka jest potrzebna do dokonania:

- 1) czynności prawnej prowadzącej do zbycia, obciążenia, odpłatnego nabycia nieruchomości lub użytkowania wieczystego, jak również prowadzącej do oddania nieruchomości do używania lub pobierania z niej korzyści;
- 2) czynności prawnej prowadzącej do zbycia, obciążenia, odpłatnego nabycia prawa rzeczowego, którego przedmiotem jest budynek lub lokal;
- 3) czynności prawnej prowadzącej do zbycia, obciążenia, odpłatnego nabycia i wydzierżawienia gospodarstwa rolnego lub przedsiębiorstwa;
- 4) darowizny z majątku wspólnego, z wyjątkiem drobnych darowizn zwyczajowo przyjętych.

§ 3. Druga strona może wyznaczyć małżonkowi, którego zgoda jest wymagana, odpowiedni termin do potwierdzenia umowy; staje się wolna po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu.

§ 4. Jednostronna czynność prawna dokonana bez wymaganej zgody drugiego małżonka jest nieważna.

Przepis wskazuje zatem sytuacje, w których zgoda współmałżonka na dokonanie określonej czynności jest konieczna, a także skutki braku takiej zgody. Żaden z w/w przypadków nie odnosi się do umów będących źródłem przedmiotu sporu, zatem ewentualny brak zgody pozwanej nie niweczyłby zobowiązań powoda, a udzielenie tej zgody nie czyni pozwanej automatycznie współzobowiązana za długi powoda.

Kwestię znaczenia i skutków zgody współmałżonka reguluje art. 41 k.r.o., który stanowi: Jeżeli małżonek zaciągnął zobowiązanie za zgodą drugiego małżonka, wierzyciel może żądać zaspokojenia także z majątku wspólnego małżonków (§ 1). Jeżeli małżonek zaciągnął zobowiązanie bez zgody drugiego małżonka albo zobowiązanie jednego z małżonków nie wynika z czynności prawnej, wierzyciel może żądać zaspokojenia z majątku osobistego dłużnika, z wynagrodzenia za pracę lub z dochodów uzyskanych przez dłużnika z innej działalności zarobkowej, jak również z korzyści uzyskanych z jego praw, o których mowa w art. 33 pkt 9, a jeżeli wierzytelność powstała w związku z prowadzeniem przedsiębiorstwa, także z przedmiotów majątkowych wchodzących w skład przedsiębiorstwa (§ 2). Jeżeli wierzytelność powstała przed powstaniem wspólności lub dotyczy majątku osobistego jednego z małżonków, wierzyciel może żądać zaspokojenia z majątku osobistego dłużnika, z wynagrodzenia za pracę lub z dochodów uzyskanych przez dłużnika z innej działalności zarobkowej, jak również z korzyści uzyskanych z jego praw, o których mowa w art. 33 pkt 9 (§ 3).

Procesową realizację w/w regulacji stanowi art. 787 k.p.c., zgodnie z którym Tytułowi egzekucyjnemu wydanemu przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim sąd nada klauzulę wykonalności także przeciwko jej małżonkowi z ograniczeniem jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową, jeżeli wierzyciel wykaże dokumentem urzędowym lub prywatnym, że stwierdzona tytułem egzekucyjnym wierzytelność powstała z czynności prawnej dokonanej za zgodą małżonka dłużnika.

W myśl w/w przepisów, w obowiązującym stanie prawnym zaspokojenie długu wynikającego z jakiegokolwiek zobowiązania zaciągniętego przez jednego z małżonków z całego majątku wspólnego obojga małżonków – inaczej niż w poprzednim stanie prawnym – ma charakter wyjątkowy. Jest ono możliwe pod warunkiem udzielenia zgody przez drugiego z małżonków na zaciągnięcie zobowiązania. Innymi słowy, zgoda małżonka na zaciągnięcie zobowiązania przez współmałżonka odnosi obecnie skutek zasadniczo wobec wierzyciela, który w przypadku takiej zgody może żądać zaspokojenia także z majątku wspólnego małżonków. Powód nie może zatem skutecznie dochodzić od pozwanej należności wskazanych w pozwie powołując się na jej zgodę przy spornych umowach.

Uzupełniająco można dodać, że pozwana dnia 08.12.2015r. formalnie wyraziła zgodę na zawarcie umowy pożyczki, jednak w dokumencie zawierającym tę zgodę nie jest wskazane, jakiej konkretnie umowy, a jedynie, że zgoda dotyczy „powyższej umowy o pożyczkę gotówkową” (k. 9). Podobnie jest w przypadku kredytu konsolidacyjnego (k. 18). Można zatem wnioskować, że pozwana nie miała pełnej świadomości, a przynajmniej brak na to dowodu, jakie konkretnie zobowiązanie akceptuje. Jeżeli powód twierdzi inaczej, a mianowicie, że była żona wiedzę taką posiadała, powinien to wykazać, skoro to on wywodziłby stąd skutki prawne (art. 6 Kodeksu cywilnego [dalej: k.c.]).

Sąd rozważał także ewentualną odpowiedzialność pozwaną w niniejszej sprawie na podstawie art. 30 k.r.o., który stanowi: Oboje małżonkowie są odpowiedzialni solidarnie za zobowiązania zaciągnięte przez jednego z nich w sprawach wynikających z zaspokajania zwykłych potrzeb rodziny (§ 1). Z ważnych powodów sąd może na żądanie jednego z małżonków postanowić, że za powyższe zobowiązania odpowiedzialny jest tylko ten małżonek, który je zaciągnął. Postanowienie to może być uchylone w razie zmiany okoliczności (§ 2). Względem osób trzecich wyłączenie odpowiedzialności solidarnej jest skuteczne, jeżeli było im wiadome (§ 3). W tym przypadku powód mógłby powoływać się na tzw. regres, przewidziany w art. 376 § 1 k.c., który stanowi: Jeżeli jeden z dłużników solidarnych spełnił świadczenie, treść istniejącego między współdłużnikami stosunku prawnego rozstrzyga o tym, czy i w jakich

częściach może on żądać zwrotu od współdłużników. Jeżeli z treści tego stosunku nie wynika nic innego, dłużnik, który świadczenie spełnił, może żądać zwrotu w częściach równych. Odpowiedzialność solidarna określona została w art. 366 § 1 k.c., który stanowi: K. dłużników może być zobowiązanych w ten sposób, że wierzyciel może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna, a zaspokojenie wierzyciela przez któregokolwiek z dłużników zwalnia pozostałych (solidarność dłużników). Aż do zupełnego zaspokojenia wierzyciela wszyscy dłużnicy solidarni pozostają zobowiązani (§ 2).

Ponieważ przepis art. 30 k.r.o. dla przyjęcia solidarnej odpowiedzialności małżonków wymaga, by zaciągane zobowiązania służyły zaspokajaniu zwykłych potrzeb rodziny, a ewentualna solidarność dłużników (art. 366 k.c.) uprawnia powoda do żądania regresowego (art. 376 k.c.), jego obciążają powinności dowodowe w tym zakresie (art. 6 k.c.). Powód tymczasem nie wykazał, aby pożyczka gotówkowa oraz kredyt konsolidacyjny przeznaczone były na cele wskazane w art. 30 k.r.o. Pozwana przeczy powyższemu i w przypadku kredytu konsolidacyjnego wprost wskazuje, że był on przeznaczony na spłatę osobistych długów powoda sprzed małżeństwa, czemu powód nie zaprzeczył i nie zaoferował dowodu przeciwnego. W przypadku pożyczki z XII 2015r. powód w ogóle nie dowodził jej celu oraz faktycznego przeznaczenia, zatem brak podstaw do tezy, że służyła ona celom z art. 30 k.r.o. Również zarzut powoda, że z pożyczonych pieniędzy strony kupiły samochód dla pozwanej nie ma oparcia w dowodach. Jakkolwiek data rejestracji czasowej pojazdu R. , tj. 27.03.2015r. (k. 44) faktycznie koreluje z datą kredytu, tj. 06.03.2015r. (k. 17), okoliczność ta wskazuje wyłącznie na możliwość, lecz nie pewność zaistnienia zależności wskazanej przez powoda (k. 43), a skoro powód przedłożoną umową kredytową /a w zasadzie jej częścią/ nie wykazał nawet kwoty kredytu, zaś z przedłożonych rachunków kredytowych (k. 10 oraz 19 i nast.) nie wynika, jakie operacje przeprowadzano w okresie: 06-27.03.2015r., nie można stwierdzić, że powód wykazał zaoferowanymi dowodami, w tym zeznaniami matki, która podała, że strony powiedziały jej, że samochód kupiły ze środków z pożyczki (k. 650.) że środki z kredytu konsolidacyjnego przeznaczono na samochód dla pozwanej, a szerzej, na zaspokojenie potrzeb rodziny. W każdym zatem przypadku żądania powoda podlegają oddaleniu, o czym w pkt I orzeczono na podstawie art. 41 i 30 k.r.o.

O kosztach procesu orzeczono w pkt II na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., który przewiduje ponoszenie tych kosztów przez stronę przegrywającą. Powód zwróci zatem pozwanej koszty postępowania, na które składają się opłata skarbową od złożenia pełnomocnictwa (17 zł) oraz wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej, liczone wg. wartości przedmiotu sporu, w myśl Rozp. min. Spr. z 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.